

بررسی کوچک‌ترین هاییت در سه‌گانه ارباب حلقه‌ها

شهره حاجی ملا حسین

عمده‌ترین تفاوت فانتزی
ارباب حلقه‌ها، تنوع شخصیت‌های

بی‌شمار آن، در مقایسه با سایر رمان‌های

فانتزی است. علاوه بر این، هر شخصیت، اعم از
اصلی‌ترین قهرمانان از فرودو بگینز، گندلف و آراگون تا

کوچک‌ترین هاییت قهرمان یا بیسین، همگی دارای ویژگی‌های پیچیده،

گستره و متفاوت‌اند. بدین دلیل، معتقد ادبی برای بررسی هر قهرمان، قادر به قرار

دادن آن در ژانر فانتزی یا قصه پریان نیست. قهرمانان حمامی ارباب حلقه‌ها، ویژگی‌های شخصیت‌های

فانتزی را نیز دارا هستند و بر عکس شخصیت‌های به ظاهر فانتزی، خصوصیاتی حمامی و اسطوره‌ای را هم به نمایش
می‌گذارند که در این میان، پرگرین توک یا بیسین، هاییت کوچک و بازی گوش و دردرساز، مستثنی نیست.

برای تشخیص شخصیت پیسین که در پیروزی و نجات فرودو و هم چنین نجات دنیای فانتزی تالکین، نقش عمده‌ای بر

عهده دارد، در نظر گرفتن خصوصیات قهرمان در ژانرهای قصه‌های پریان، فانتزی و حمامی اسطوره‌ای ضروری است.

جان تیمبرمن، در کتاب خود به نام دنیای دیگر، ژانر فانتزی، خاطر نشان می‌کند که فانتزی وسیله‌ای است که به «خواننده فرصت گم شدن در دنیای دیگر و کشف بیشتری عمیق و جدید را می‌دهد. دنیای فانتزی از بستر زمان خارج می‌شود

و خواننده را در دنیای جدید، با خصوصیات جغرافیایی و فیزیکی ویژه‌ای وارد می‌کند». (ص ۶)

شخصیت‌های فانتزی، یا انسان‌های عادی و معمولی اند یا موجوداتی با خصوصیات مردم عادی. این شخصیت، از

ویژگی‌های کودکانه‌ای، مانند اشیاق برای کشف اسرار و آنچه از نظر او شگفت‌آور و متوجه کننده می‌آید، برخوردار است.

معصومیت، پاکی، قدرت تخیل، تحریر و تلاش برای آزادی مطلق در دامن طبیعت، از دیگر رفتارهای کودکانه است. دنیای

فانتزی، رشد شخصیت قهرمان را از طریق تجربه‌ها و سختی‌های سفر او به دنیاهای دیگر فراهم می‌کند.

تیمبرمن، معتقد است که فانتزی در بعضی موارد، حیوانات یا موجودات اسطوره‌ای را شخصیت اصلی قرار می‌دهد که

مورد تهاجم و تهدید قدرت و تکنولوژی و یا پیشرفت‌های علمی بشر گردیده‌اند. تلاش قهرمان این داستان‌ها، کشمکش

برای رهایی، نجات و بازگشت به زندگی و طبیعت دست نخورده است.

موضوع اصلی داستان‌های فانتزی، مانند قصه‌های پریان و حکایت‌های حمامی اسطوره‌ای، نزاع بین خیر و شر است.

قهرمان فانتزی می‌داند که رب النوع حکایت‌های اسطوره‌ای نیست. او موجودی تنها با وظایفی بیش از توان فردی عادی

است. (ص ۴۴)

حتی موقیتی که قهرمان در پایان کسب می‌کند، در محدوده ذهن او نمی‌گنجد، اما در این سفر، او هیچ ایزاری غیر از ذکاوت، هوش، و زیرکی ندارد تا، هم بر ترس و لرز خود غلبه کند و هم در فرصت‌های مناسب، با چاکی از چنگال دشمناش بگریزد.

ضعف فیزیکی او کاملاً مشهود است، اما استعداد او در فریب دادن حریف و در دست گرفتن موقعیت به نفع خویش، شایان ذکر است. قهرمان فانتزی به اراده خود پا در مخاطرات می‌گذارد. شخصیت او نمادی برای جامعه او و عملیاتش، نشان دهنده ارزش‌های آن جامعه است. (ص ۷۳)

تالکین از نویسنده‌گانی است که هر یک از شخصیت‌هایش در مسیر جنگ حلقه، به تکامل فردی می‌رسند. در این میان، پیپین، علاوه بر بلوغ فکری و فیزیکی، چراغ روشنی است که با شور و شوق کودکانه، روزگار سرد و سخت نبرد. علیه تاریکی را برای خواننده و یاران حلقه آسان‌تر می‌کند و تا آخر داستان، علاوه بر قهرمان حمامی و اسطوره‌ای، قهرمان فانتزی و قصه‌های پریان نیز باقی می‌ماند

پس از کسب پیروزی بر مشکلات، مخاطرات، سختی‌ها و دشمنان، فعل نهایی قهرمان، کنترل قدرتی است که او در پایان کسب می‌کند. او می‌تواند این قدرت را نادیده بگیرد و به زندگی عادی خود بازگردد یا آن را میان اعضای قبیله‌اش به مساوات تقسیم کند.

گرچه مایبن داستان‌های فانتزی و قصه‌های پریان، شباختهای بسیار وجود دارد و شاید بتوان گفت که حکایت فانتزی، گونه جدیدی است که از ریشه‌های قصه پریان آب می‌خورد. تفاوت‌های ظریفی میان این دو ژانر ادبی وجود دارد. ماریا تاتار، در کتاب خود، حقایق مطلق قصه‌های پریان، در داستان‌های برادران گریم،^۲ قصه پریان را داستانی درباره بیدار شدن بخت قهرمانی متواضع و مظلوم می‌داند که پس از عبور از دنیای ماورای و غلبه بر مشکلات آن، به شهرت و قدرت می‌رسد.

طرح اصلی داستان، حول وحش شخصیتی بی‌پناه و بی‌دفاع می‌گردد که در گیر کشمکش با موجودات یا انسان‌های شریر در دنیای ماورای می‌شود، اما عاقبت با تمام ضعف و ناتوانی، قهرمان، بر مخالفانش پیروز می‌گردد. طبق تحقیقات تاتار، در تمام قصه‌های پریان، شخصیتی که کمترین شناس موقیت در داستان را دارد، در انتهای داستان پیروزمندترین فرد می‌گردد.

یکی از بازترین خصوصیات قهرمان، ترحم و شفقت او به طبیعت و تمامی موجودات و حیوانات محیط اطراف است. دلسوزی و مهربانی او نسبت به سایر موجودات یا هم نوعان خود، تنها خصوصیتی است که او را از سایر شخصیت‌ها جدا می‌کند و به همین دلیل، قهرمان مشمول کمک‌های معنوی و ماورایی مخلوقات دیگر، چون فرشته‌ها و پری‌ها یا حتی جادوگرها می‌شود. مهربانی و تواضع قهرمان قصه‌های پریان که خلاف ذکاوت و توانایی‌های جسمی و ذاتی، خصوصیاتی اکتسابی‌اند، نمایان گر موضوع اصلی قصه‌های پریان است. در این قصه‌ها، ناتوان‌ترین، بی استعدادترین، ضعیفترین، کوچکترین و حتی زشت‌ترین موجودات که در پایین‌ترین سطح و طبقه مادی قرار دارند، قادرند قهرمانی بلندپایه و پرافتخار گرددند. (ص ۸۸)

در بسیاری از این قصه‌ها، تنها نوع دوستی یک پرنسیس، برای حفظ سلطنتش کفایت می‌کند. چنین قهرمانی در هر مرحله‌ای از سفرش، نیاز به خصوصیاتی مانند عقل، درایت، شجاعت، صبر، استقامت و توانایی فیزیکی دارد. در روایارویی با هر مشکل و مانع، موجود یا پاره‌ای از طبیعت به یاری او می‌شتابد تا او را به سر منزل مقصود برساند. (ص ۱۲۶) در انتهای، قهرمان به رقبایی برخورد می‌کند که نام، هویت، پادشاهی، سرزمین و حتی کاشانه او را به یغما برده‌اند، اما یک بار دیگر او قدرت درگیری و پیروزی بر علیه دشمنانش را به دست می‌آورد و بر آن‌ها چیره می‌گردد. بر مبنای نظریات تاتار، این قهرمان در پایین‌ترین سطح جامعه متولد می‌شود و حتی اگر در خانواده‌ای اشرافی پرورش یابد، متواضع‌ترین شخصیت جامعه است. (ص ۲۱۰)

آن چه در اکثر قصه‌های پریان دیده می‌شود، ساده لوحی یک فرد از پایین‌ترین قشر جامعه است. ساده‌لوحی و حتی

حماقت این قهرمان، مانع ترس و وحشت او در شرایط بحرانی می‌گردد. قهرمان در انتهای داستان، از موجودی بی دست و پا، به فردی ماهر و زرنگ تبدیل می‌شود که علاوه بر دانش، ذکاوت، شجاعت، ثروت، مهربانی و شفقت نخستین خود را حفظ کرده است. غیر از کمک‌های ماورایی که قهرمان از دوستان و موجودات دیگر دریافت می‌کند، خوش شانسی او در بحرانی ترین شرایط، برای گریز از هیولا یا کشنن ازدها، در تمام قصه‌های پریان خودنمایی می‌کند.

نقطه مقابل قصه‌های پریان، قهرمان داستان‌های حماسی است که از اهمیت جهانی برخوردار است. از دیدگاه پ. کر، در کتاب حماسه و رومنس،^۲ قهرمان حماسی موجودی با توانایی‌های برتر از بشر است. او شجاع‌تر، قوی‌تر و باهوش‌تر از افراد عادی جامعه است. سوئدن برگ در کتاب تئوری قهرمان در انگلستان^۳، قهرمان داستان‌های حماسی را از زمان ارسسطو تا قرن نوزدهم میلادی بررسی و نظریه‌های مشترک منتقدان این دوران را چنین مطرح می‌کند که قهرمان حماسی، شخصیتی با گفتار و کدادار مناسب، اشرافی، برازنده و در عین حال با ثبات دارد. شهرت و اعتبار جهانی، بخشندگی، وفاداری به میهن و مردم، مهارت در جنگجویی، درست کرداری، والامنشی و رفتار واقعی و طبیعی قهرمان، از دیگر ویژگی‌های اوست.

او در جست وجوی هدفی است که برای جامه اش ارزش بسیار دارد. قهرمان حماسه، شخصیت بر جسته‌ای است که با تمام مقام و منزلت اجتماعی، سخت ترین رنج‌ها و شکنجه‌ها را به جان می‌خرد و پرهیز کاری و ثبات شخصیتش را در راستای بشردوستی و نجات یک قوم به نمایش می‌گذارد. قهرمان حماسه نیز به پیروزی و هدف نهایی دست می‌یابد؛ حتی اگر در ازای آن جان خود را از دست بدهد.

بر اساس کتابی از جوزف کمبیل، به نام قهرمان هزار و یک چهره^۴، حکایت‌های اسطوره‌ای، سفر سه مرحله‌ای عزیمت، آغاز مخاطرات و بازگشت به وطن را با نام «منمیث»^۵ نشان می‌دهند که در آن تحت شرایط بحرانی، قهرمان برای نجات قوم خود، به این سفر فراخوانده می‌شود. در طول سفر، او درگیر مخاطراتی می‌شود تا امنیت، آرامش و صلح و صفاتی از دست رفته را به قبیله‌ای بازگرداند. از نظر کمبیل، ترک وطن و تن دادن به مشکلات، نمادی است برای کودکی که می‌خواهد به بلوغ فکری نائل شود و فردیت، هویت و مسئولیت‌پذیری خود را بیابد و بپذیرد. گسترش آگاهی و بیداری قهرمان، کسب تجربه، تحمل سختی‌ها، وفاداری، غلبه بر امیال پلید و کنار گذاشتن ترس در هر مرحله، او را به هدف نزدیک تر می‌کند. اما لازمه قهرمانی او، آمادگی برای قربانی شدن و فداکاردن جان خود است که در صورت پذیرش مرگ، قهرمان چرخه مرگ و تولد دوباره را طی می‌کند و به سطح آگاهی برتر از دنیا خود می‌رسد. قهرمان با کشنن غول‌ها و هیولاها به پیروزی می‌رسد.

کمبیل معتقد است که غول‌ها و هیولاها و تمامی موانع در سفر قهرمان، نفس تاریک خود او هستند که با پیشرفت معنوی او مخالفت می‌کنند. قهرمان در هویت کهنه و پوسیده خود می‌میرد و در قالب هویت جدید به پا می‌خیزد تا بدعت گذار آیین جدید و متعالی گردد.

در سه‌گانه ارباب حلقه‌ها، پرگرین توک که او را پیشین می‌نامند، کوچک ترین هاییت از لحاظ سن و قد است که همراه فرودو، سم و مری عازم کوه نابودی در سرزمین مردور می‌شود. اکثر منتقدان پیشین را نادیده گرفته‌اند، در صورتی که او نقش مهمی در داستان ایفا می‌کند و عامل موثری در پیروزی یاران حلقه است. رفتار گندلف، جادوگر پیر با او مانند رفتار یک مربی با دانش آموز دردرس ساز یا یک پدر با پسر مشکل ساز خود است. پیشین جوان ترین هاییت است که هنوز به سن بلوغ در جامعه هاییت‌ها نرسیده است. در ژانر فانتزی، او کودکی است که مدام جوک می‌سازد و در شرایط بغرنج، خواننده را می‌خنداند. یک کودک قهرمان، دشمنانش را با حقه و کلک دست می‌اندازد و گاهی خواننده را نیز غافلگیر می‌کند. در گونه قصه‌های پریان، او کم اهمیت‌ترین هاییت و بی ارزش ترین عضو یاران حلقه است. در حالی که در طول سفر، پیشین به تکامل شخصیتی، رشد فیزیکی، معنوی و

مقام والای اجتماعی دست می‌باید که برای خواننده و خود او غیر قابل پیش‌بینی است. وقتی داستان عزیمت فرودو به گوش پسرعمویش مری می‌رسد، اشتیاق پیشین برای سفر به دور دست‌ها، کشف ناشناخته‌ها و شکفتی‌ها و کنجکاوی او برای حل معماها و دیدن چیزهای عجیب و حتی خطرناک، بیشتر از حدی است که دوستانش او را از همراهی با خود بازدارند. در بدترین شرایط که فرودو از سواران سیاه می‌گریزد، پیشین با بی‌خیالی به دنبال رختخواب راحت، پنج وعده غذا در روز، حمام گرم، مهمانی، جشن، آواز، بگو بخند و گردش است. هر چه فرودو تلاش می‌کند تا هاییت‌ها را از این سفر باز دارد، بی‌فایده است. اگر مری و سم تا حدی از خطر مرگ، اسارت به دست اورک‌ها و شکنجه و تبعید مطلع هستند، پیشین قادر به درک این مسائل نیست یا درک او از این مطالب کاملاً متفاوت است. او می‌خواهد به هر قیمتی به همراه خانواده، دوستانش و بزرگ ترها باشد. اگر چه دوران کودکی او در جنگ حلقه سپری می‌شود، شادی‌ها، بازی‌ها و تمام لذت‌های کودکی خود از زندگی را به همراه می‌آورد. شاید این سؤال مطرح شود که چرا تالکین، او را هم وارد

فضای تیره نبردهای حلقه می‌کند. بهترین جواب برای این سؤال، شخصیت بی‌خیال، خونسرد و بازی گوش اوست که تیرگی صحنه را روشن می‌کند؛ از دیدگاه یک کودک، جنگ، یک بازی در فضای گسترده تر و مرگ، یک تجربه دیگر از زندگی است. خلاف بزرگ‌ترها که کوچک‌ترین مشکلات را دشوار و ناهنجار می‌کنند، کودک، مشکلات و خیم را کوچک و ساده می‌انگارد. رفتارهای هاییت کوچک نیز مشابه این جهان بینی است که به او فرست تجربه و پیروزی را می‌دهد.

در کریک هالو، وقتی هاییت‌ها قبل از سفر حمام می‌کنند، آن چنان صدای آواز پیشین بلند می‌شود که به نظر می‌رسد او برای سفر کاملاً تفریحی حمام می‌کند. پس از ترک ناحیه هاییتون، تازه پیشین متوجه می‌شود که آن‌ها در سفر هستند. در آن موقع ترجیح می‌دهد در رختخواب گرم و نرم خود خوابیده باشد. همانند یک کودک نمی‌تواند تا دیر وقت بیدار بماند و سرپا به خواب می‌رود. هر آن چه می‌خواهد، می‌طلبد و بیشتر از دیگران غذا می‌خورد و استراحت می‌کند. او از سفر تفریحی لذت می‌برد و تصورش بر این است که این سفر هم مانند دیگر سفرها هیجان آور و دلپذیر است، اما واقعیت امر در این است که او به دلیل سن و تجربه کم، از عمق مصیبت و نتایج آن آگاه نیست. پیشین کم تر از دیگران می‌ترسد، چرا که به اندازه آن‌ها خطرهای بی‌شمار این سفر را تشخیص نمی‌دهد و حتی زمانی که با هیولاها مواجه می‌شود، آن‌ها را گونه‌ای دیگر از موجودات می‌بینند تا دشمن هاییت‌خوار. وقتی فرودو و سم از ترس سواران سیاه، در گاری کشاورز مگات به خود می‌لرزند، پیشین با خیال راحت چرت می‌زند. او خطرها را هم به چشم سرگرمی می‌بیند و هرگز فکر نمی‌کند که این سفر ممکن است برگشت ناپذیر باشد. گرچه فضای داستان از غرب به شرق رو به تاریکی و تیرگی می‌رود، شخصیت شوخ طبع و کودکانه پیشین، نوعی توازن و در عین حال دلگرمی برای همراهان و خواننده پدید می‌آورد. وقتی ریش درخت‌های نیمه انسان و نیمه درخت، مشغول نایبود کردن تشكیلات سارومان هستند، پیشین و مری با غذای اینزگارد جشن می‌گیرند. پیشین، هاییتی سرشار از زندگی، انرژی، نشاط، تحرک و زندگ دلی است که همانند کودکان یک باره از اوج غم و ناراحتی که در اطرافش می‌بیند با مسئله ساده‌ای مثل نان و پنیر به اوج شادی می‌رسد و این تغییر حالت، خود شرایط دشوار سفر را برای همراهانش آسان‌تر می‌کند.

به خاطر اشتباهاتی که منجر به نتایج وخیمی می‌شود، پیشین توسط گندلف یک هاییت احمق نامیده می‌شود. در مهمان‌سرای پرنسینگ پانی، وقتی آراغون به فرودو اخطار می‌دهد که مراقب پیشین باشد، تاره فرودو متوجه می‌شود که پیشین تمام مهمانی تولد بیلوبیگینز و ناپدید شدن ناگهانی آن را برای افراد غریبیه در کافه تعریف کرده است. فرودو نیز به جای اصلاح امر، مانند بیلبو، اشتباهی حلقه را به دست می‌کند و ناپدید می‌شود و سلسله مكافات‌های بعدی پدید می‌آید. در غار خزد دووم، کنجکاوی پیشین به موضوعات و مکان‌های ناشناخته و عکس العمل‌های سریع و بدون فکر، او را وادر می‌کند تا سنگ بزرگی به درون چاه که نظرش را جلب کرده بود، بیندازد و

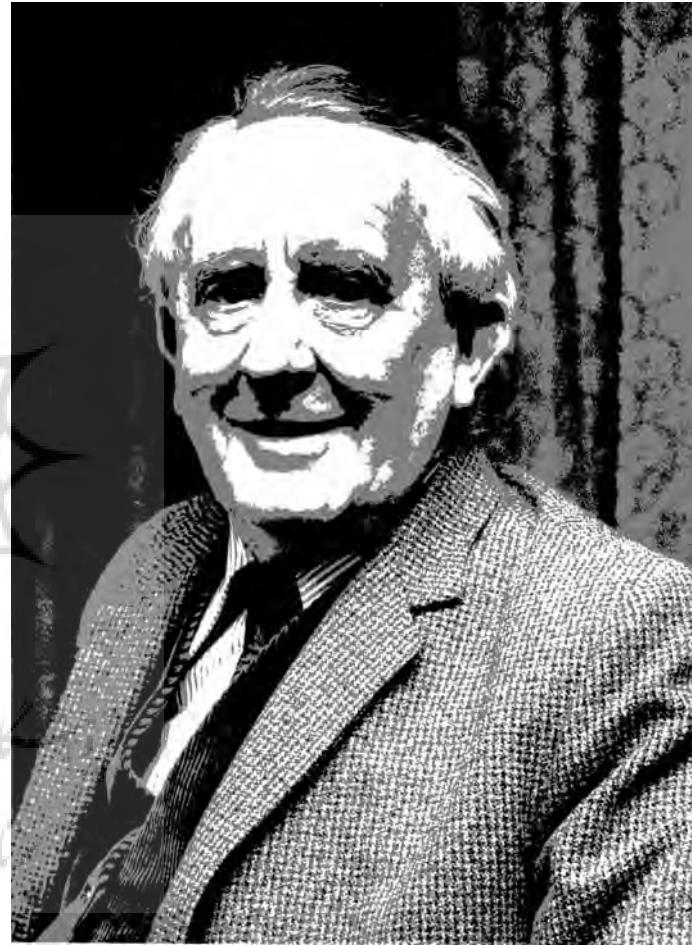
پیشین در سه‌گانه «ارباب حلقه‌ها»

در واقع با این عمل، اورک‌ها را از جایگاه یاران حلقه مطلع کند. نتیجه نا امید کننده عمل او، حمله اورک‌ها، حمله باروگ و پرت شدن گندلف به اعمق بی‌پایان خرد دوم است. اشتیاه بعدی، زمانی است که یاران حلقه پس از شکست سارومان، سنگ جهان نمای اورتنگ را به دست می‌آورند و راهی گندر می‌شوند، اما مجدداً کنجکاوی غیر قابل کنترل پیشین و هیجان او برای کشف این سنگ، او را وادار به نگاه کردن به درون سنگ می‌کند. پیشین، مستقیماً به چشم سایرین که درون سنگ نمایان است، خیره می‌شود و محصور قدرت پلید او می‌گردد. نتیجه این اشتیاه، بی‌هوشی، بی‌حسی و نوعی فلجه شدن ناشی از قدرت سنگ است. گرچه گندلف با قدرت جادوی خود، دوباره او را به خود می‌آورد و از چنگ سایرین نجات می‌دهد، این اشتیاه او را از یاران حلقه و هابیت‌ها برای مدتی جدا می‌کند. پیشین به قدری مشکل‌ساز برای خودش و دیگران است که فکر می‌کند تنها بار اضافی برای یاران حلقه است. او خودش را باور ندارد. او می‌داند که نه جادوگر است، نه پری جادوگانه، نه کوتوله جنگجوست و نه انسان سلحشور مانند برومیر. او تنها کوچک‌ترین هابیتی است در منطقه ناشناخته از دنیا که ضعیف‌ترین موجودات در آن زندگی می‌کنند. او نه توانایی فرودو را دارد، نه طرح‌ریزی مری و نه شجاعت و جسارت سم گمجی. تنها چیزی که او را در این سفر نگه می‌دارد، وابستگی و وفاداری او به هابیت‌ها، یاران حلقه، نجات‌سایر موجودات و هیجان او برای سفر است. رفتار پیشین مانند کودکی است که به آتش دست می‌زند و خود را می‌سوزاند. تازه بعد از ماجراهی سنگ اورتنگ، گندلف او را به میناس تریت می‌برد و کاملاً مراقب او می‌شود. پیشین هم از این فرست، نهایت استفاده را می‌برد و تحت آموزش گندلف قرار می‌گیرد. پیشین یک خطکار یا هابیت بی‌عقل نیست. او کودکی است که دوران نخستین زندگی را می‌گذراند. او تشنۀ تجربه و آموختن است. کنجکاوی او نیز ناشی از ذکاوت سرشار اوست که به دبال چون و چرای مطالب می‌گردد به همین جهت، زودتر از سن بلوغ هابیت‌ها بالغ می‌شود. او می‌خواهد رفثارهای خانواده یا دوستانش را تقلید کند یا حداقل مطلوب یاران حلقه باشد. او می‌خواهد هم مفید باشد و تحسین شود، هم از ماجراهایی لذت ببرد.

قهرمان کوچک قصه‌های پریان، هر بار که به مخصوصهای می‌افتد گندلف، فرودو، مری و سایر اعضای گروه به یاری اش می‌شتابند. در مسیر میناس تریت، گندلف، تاریخ قهرمانان، پادشاهان، جادوگران و سنگ‌های اورتنگ را برای او تعریف می‌کند. گندلف با در اختیار گذاشتن خود و درایت برتر خود، پیشین را متقدّع می‌کند که بتواند عکس‌العمل‌های بدون فکر، غریزی و دردس‌ساز خود را کنترل کند. وقتی در میناس تریت، پیشین به نگهبانی برج مراقبت منصوب می‌شود و رفتار و گفتار فرهیخته و موقری با استواردگوندر نشان می‌دهد، خواننده باور نمی‌کند این همان پیشین است که در ابتدای داستان، با ترقه‌های گندلف، جشن تولد بیلبو بگینز را به انفجار و آتش تبدیل می‌کند. علی‌رغم اشتباهات بسیار، پیشین قادر است اورک‌ها را فریب دهد و زیر لگد و مشت آن‌ها زنده بماند. وقتی با مری اسیر اورک‌ها می‌شود، سنجاق لباسش را میان راه می‌اندازد تا آراغون آن‌ها را ردیابی کند. وقتی اورک مرده‌ای در کنارش قرار می‌گیرد، با خنجر دست‌هایش را باز می‌کند تا در موقعیت مناسب فرار کند. سرانجام اورک‌ها را با تظاهر به این که جای حلقه یگانه را می‌داند، فریب می‌دهد. سردار اورک‌ها آن‌ها را به گوشه‌ای می‌برد تا حلقه را بیابد. در نتیجه، نزاع سختی میان دو گروه اورک‌ها در می‌گیرد و باقی مانده لشکر توسط اثومر کشته می‌شوند. پیشین با زیرکی و ذکاوت، مری را هم نجات می‌دهد تا به جنگ فنگورن بگریزند. جنگلی که هیچ موجودی حتی پری‌های ریوندل

جرأت وارد شدن در آن را ندارند. او همانند قهرمان حمامی و اسطوره‌ای، رنج‌ها و مشقت‌های سفر را تحمل می‌کند و در هر مرحله، آگاهی و تجربه بیشتری می‌یابد. توانایی‌ها و کفایت‌های او به تدریج شکوفا می‌شود. او در عبور از رودخانه لوتولورین، تنها فردی است که با قدرت و تسلط کامل، به سادگی از روی طناب به آن طرف رودخانه می‌برد. در جنگ فنگورن، آن‌ها نسبت به جنگل و درختانش علاقه و محبت نشان می‌دهند و همین مسئله، توجه ریش درخت را جلب می‌کند. عکس العمل پیشین با ریش درخت، مانند کودکی است که در برخورد اولیه با یک غریبه یا حیوان عظیم الجثث، به جای ترس، به طور ذاتی و غریزی، خوبی و بدی درونی آن موجود را تشخیص می‌دهد. او گرچه متغير می‌شود، نمی‌ترسد و به ریش درخت می‌گوید: «ببخشید، شما کی هستید؟ یا چی هستید؟»

او به راحتی با ریش درخت ارتباط می‌گیرد و او را مجنوب خود می‌کند. این همان رابطه فراموش شده انسان با طبیعت و ناشناخته‌های آن است که کودک از آن پرده بر می‌دارد. اگر پیشین و مری، ریش درخت‌ها را علیه سارومان و جنگ با

اورک ها تحریک نمی کردند، معلوم نبود چه بلایی به سر یاران حلقه می آمد. پیشین از چشمۀ سار فنگورن آبی می آشامد که باعث بلندی قد او می شود. در سفر بازگشت، پیشین کوچک، از همه هاییت‌ها بلندتر است. رشد فیزیکی او، خود نمادی از کسب آگاهی زودرس و بیش از حد است. مری و پیشین، هر دو از خانواده‌های برجسته هاییتون هستند، اما رفتار آن‌ها مانند عادی‌ترین فرد یک جامعه است. آن‌ها هیچ کدام آزوی قهرمان شدن ندارند. آن‌ها با میل خود به این سفر کشانده شده‌اند و مجبورند از خانواده، دوستان، مردم و سرزمین خود دفاع کنند. پیشین، مهارت جنگی ندارد و ترجیح می‌دهد بیشتر از میدان جنگ بگریزد تا اورک‌ها را در رو شود. با وجود این، پیشین در جنگ پلنور شرکت می‌کند و قادر است با قطع کردن بازوی یک اورک عظیم‌الجثه، گندلف را از مرگ نجات دهد.

گرچه او پیروزی و نجات خود را مدیون چابکی و فرزی و خوش شانسی می‌داند، به تدریج از کودکی بی‌دست و پا به قهرمانی شجاع تبدیل می‌شود. تغییر وضعیت و خصوصیات پیشین، او را از کودکی که مرتب نیازمند حمایت دیگران است، به یک جنگجوی ماهر تبدیل می‌کند که دوستان و مردمش را تحت حمایت قرار می‌دهد.

پس از نابودی حلقه یگانه، هاییت‌ها، متوجه اشغال شایر توسط سارومان می‌شوند. برای بیرون انداختن سارومان، پیشین به تنهایی به منطقه توک باروک می‌رود تا سپاهی بر علیه اشغالگران فراهم آورد. او که تا دیروز در رکاب گندلف و آرآگورن بود، اینک دوشادوش مری، قهرمانانه به جنگ بای و اتر می‌رود تا دشمنان خود بجنگد. در عین حال، طبیعت و خوبی صلح طلب و شوخ خود را حفظ می‌کند. در تمامی قصه‌های پریان، اثر برادران گریم، تنها دو قهرمان هستند که موفق به کشتن ازدها می‌شوند. اما قهرمان فانتزی تالکین با حفظ ویژگی‌های قصه‌های پریان و فانتزی به دنیای حماسه و اسطوره می‌پردازد و شخصیت پیچیده‌تری ارائه می‌دهد.

با نگاهی عمیق‌تر، معلوم می‌شود که او هم مانند قهرمانان اسطوره‌ای و حماسی، به دلیل تهدید قدرت اهربیمنی سایرون، از وطنش عازم سفر می‌شود و با کسب پیروزی و انهدام دشمن، با داشش، آگاهی، تجربه و قدرت به سرزمین خود باز می‌گردد و تمامی مهارت‌های خود را برای نجات شایر به کار می‌برد.

در راستای جنگ پلنور، او فارامیر، پسر استوارد گوندور را از خطر حرق و مرگ حتمی نجات می‌دهد. تا لحظه آخر، پیشین به فردو و دوستانش وفادار می‌ماند. وقتی در ریوندل، ارباب پری‌ها، یاران حلقه را انتخاب می‌کند، پیشین را نادیده می‌گیرد و همین امر سبب اعتراض پیشین می‌شود. او فریاد می‌زند که هیچ کس قادر نیست پایان کار را پیش بینی کند.

پس از آزادی شایر، قهرمان کوچک، قادر است قدرت خود را کنترل کند و به خوبی دوستانه و صمیمی و شوخ طبع و هاییت گونه خود باز گردد. او به همراه مری، توسط درخت بید پیر، بلعیده می‌شود و به وسیله گورپشته به گوری تاریک، سرد و مخوف کشیده می‌شود. اما هریار تام بامبادیل، آن‌ها را به دنیای زنده‌ها باز می‌گرداند. در تمامی این مخاطرات، پیشین، چرخه مرگ و حیات دوباره را طی می‌کند و در هر مرحله، به بیداری، آگاهی و خردی برتر دسترسی می‌یابد. حتی سنگ اورتنگ نیز او را به قلمرو مرگ می‌کشاند، اما پیشین با هدایت گندلف، از جنگ نیستی و نابودی می‌گریزد و تسلیم ازدهای بازدارنده نمی‌شود. از نظر اسطوره‌شناسی، نیروی پلشت سایرون که از طریق سنگ اورتنگ، پیشین را بیهوش می‌کند، نیروی نفس خود اوست که به هر طریق مانع رشد و شکوفایی پیشین می‌گردد. هاییت کوچک، تحت تأثیر متقابل قهرمانان حماسی مانند آرآگورن، برومیر و گندلف به فرماندهای جوان و لایق تبدیل می‌شود. علاوه بر فرماندهی بخش‌هایی از هاییتون، پیشین پس از تاج گذاری آرآگورن، به عنوان مشاور خصوصی شاه انتخاب می‌شود و تا لحظه مرگ در کنار آرآگورن باقی می‌ماند.

تالکین از نویسنده‌گانی است که هر یک از شخصیت‌هایش در مسیر جنگ حلقه، به تکامل فردی می‌رسند. در این میان، پیشین، علاوه بر بلوغ فکری و فیزیکی، چراغ روشنی است که با شور و شوق کودکانه، روزگار سرد و سخت نبرد علیه تاریکی را برای خواننده و یاران حلقه آسان‌تر می‌کند و تا آخر داستان، علاوه بر قهرمان حماسی و اسطوره‌ای، قهرمان فانتزی و قصه‌های پریان نیز باقی می‌ماند.

پی نوشت:

1 Timmerman, John H. Other Worlds: The Fantasy Genre. Ohio: Bowling Green University Popular Press, 1990.

2 Tatar, Maria M. The Hard Facts of the Grimms' Fairy Tales. Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1987.

3 Ker, W.P. Epic and Romance Essays on Medieval Literature. New York: Dover Publications, 1957.

4 Swedenberg JR. H. T. The Theory of the Epic in England. California: University of California Press, 1944.

5 Campbell, Joseph. The Hero with a Thousand Faces. Princeton: Princeton University Press, 1949.

6 Monomyth

کمبل معتقد است که

غول‌ها و هیولاها

و تمامی موافع

در سفر قهرمان،

نفس تاریک خود

او هستند که با

پیشرفت معنوی او

مخالفت می‌کنند.

قهرمان در هویت

کهنه و پوسیده خود

می‌میرد و در قالب

هویت جدید

به پا می‌خیزد تا

بعدت گذار

آیین جدید و

متعالی گردد

کتاب ماه کودک و نوجوان